

MANIFEST

SENIOREN zijn het fundament van de stad

In Utrecht groeit het aantal senioren van 39.372 naar bijna 61.000 in 2040¹⁾. Het is van belang dat Utrecht concrete stappen onderneemt om deze omvangrijke verandering goed aan te pakken²⁾.

Senioren worden aangemoedigd om actief te blijven. Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) merkt op dat door de vergrijzing steeds meer gepensioneerden op verschillende manieren, zowel betaald als onbetaald, bijdragen aan de maatschappij³⁾. Het Utrechtse beleid dient dus niet alleen gericht te zijn op zorg en ondersteuning van hulpbehoevende ouderen, maar zeker ook op het investeren in vitale senioren, zodat hun waardevolle rol blijft behouden voor de samenleving. We wijzen daarnaast op de diversiteit van ouderen, die niet alleen varieert in vitaliteit en leeftijd maar ook in inkomen en migratieachtergrond.

UTRECHT gaat bezuinigen

De stad Utrecht staat voor een uitdaging: er moeten bezuinigingen worden doorgevoerd vanwege financiële tekorten. Eind april 2024 heeft de gemeente een lijst met bezuinigingsmaatregelen vrijgegeven. Op 11 juli zal de gemeenteraad definitief beslissen welke maatregelen worden genomen.

U op leeftijd heeft dit manifest opgesteld, met standpunten die wij belangrijk vinden voor senioren in Utrecht. Wij willen voorkomen dat bezuinigingen ten koste gaan van de belangen van deze doelgroep. De punten dienen als richtlijn voor bestuurs- en raadsleden bij het nemen van beslissingen over welke bezuinigingen wel of niet uit te voeren.

U op leeftijd is een organisatie die zich inzet voor het welzijn van senioren in Utrecht-Stad. Ons doel is om te zorgen dat alle senioren in deze gemeente een gelijkwaardige positie krijgen. We pleiten voor beleid en dienstverlening die gericht is afgestemd op de behoeften van senioren. Tot voor kort ontbrak het hieraan. Gelukkig is daar recent verandering in gekomen. Er wordt nu o.a. samengewerkt met U op leeftijd om een uitvoeringsprogramma voor senioren op te stellen. Dit is een positieve ontwikkeling die navolging verdient in verschillende beleidsdomeinen.

SENIOREN willen meedoen en meebeslissen

Utrecht hecht grote waarde aan het maken van verbinding met haar inwoners. Samenwerken en eigenaarschap verdelen zijn niet meer weg te denken in de dagelijkse uitvoering van beleid. Eind december is het Integraal Zorg akkoord opgeleverd. Ook in dit plan zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over het vergroten van de participatie bij de uitvoering. Het is van essentieel belang om bestaande initiatieven en expertise te benutten om draagvlak te creëren, betrokkenheid te verwachten en gemeenschapsvorming, sociale cohesie en informele steunnetwerken te promoten. Volgens U op leeftijd zijn meedoen en -beslissen de sleutelwoorden. Het is belangrijk dat directe betrokkenheid van en beïnvloeding door de inwoners permanent wordt geïntegreerd in de plannen en oplossingen. Tegenspraak zorgt voor betere beslissingen.

Daar hoort bij dat wijkplatforms blijvend worden ondersteund en dat er buurtcentra en servicepunten in de wijk zijn waar senioren hun vragen kunnen stellen. De wens is wel om de verschillende loketten (ook van bibliotheken, buurtteams en Dock) binnen een wijk (organisatorisch) samen te voegen en werkzaamheden onderling beter op elkaar af te stemmen. Hierdoor zal het gevoel afnemen van het kastje naar de muur te worden gestuurd.

Wij raden om bovenstaande redenen de volgende maatregelen af:

2.5 *Stoppen met initiatievenfonds*

2.6 *Stoppen met Samen de stad maken*

2.7 *Impuls wijk Overvecht verlagen*

11.24 *Sluiten maatschappelijke accommodaties*

11.5 *Verminderen inclusieaanpak*

12.5 *Programma Inclusie en Diversiteit stoppen per 2026 en beleggen in de lijn*

SENIOREN willen een betrouwbare en toegankelijke overheid

Senioren zijn niet opgegroeid met computers en internet. Naar mate de jaren vorderen, wordt het bovendien moeilijker om de snelle ontwikkelingen te (blijven) volgen. Daardoor voelen ze zich soms verloren en moeten ze om hulp vragen. Vooral senioren met een slechtere financiële positie of een migratieachtergrond zijn minder digitaal vaardig. Zij verdienen ondersteuning op een plek dicht bij huis. Het is essentieel dat de gemeente diensten ook op analoge wijze beschikbaar stelt. Ook is het cruciaal om senioren actief te informeren over hoe ze zichzelf kunnen beschermen tegen digitale oplichting en andere vormen van misbruik, op een manier die voor hen begrijpelijk is.

Wij raden deze bezuinigingen af:

2.8 *Fysieke locaties wijkbureaus*

2.10 *Versoberen dienstverlening*

2.12 *Centraliseren Klachten*

7.10 *Verlagen materiële budget wijkveiligheid*

7.17 *Bezuinigen op bijdrage VRU*

SENIOREN willen (blijven) wonen in Utrecht

U op leeftijd streeft ernaar dat er voldoende aanbod is van geschikte woningen voor senioren in Utrecht. Helaas loopt landelijk de bouw (2.800) van deze woningen schrikbarend achter bij het doel (36.000)⁴. In Utrecht is het beeld niet anders. De gemeente zal het doorstroombeleid in samenspraak met senioren moeten bevorderen. De inspanning van een woonadviseur is daarbij onontbeerlijk. Ook moet de gemeente een goede samenwerking met huurderscommissies, projectontwikkelaars, woningcoöperaties en andere verhuurders nastreven en bij deze partijen het seniorenbelang aan de orde stellen, met oog voor de eerder genoemde diversiteit onder de senioren.

Wij raden af om de volgende maatregelen door te voeren:

3.5 *Stoppen met wooncoöperaties*

3.6 *Halveren inzet verhuisadviseur*

3.7 *Lagere subsidie huurdersparticipatie*

SENIOREN willen vitaal blijven

In onze benadering staat het stimuleren van bewustwording bij senioren centraal. We zijn ervan overtuigd dat een evenwichtige aanpak, waarbij zowel organisaties ondersteund worden als senioren gestimuleerd worden om zichzelf te ontplooiën, de sleutel is tot een actieve en inclusieve gemeenschap.

Er bestaat een duidelijk verband tussen armoede en schulden enerzijds, en een ongezonde levensstijl en eenzaamheid anderzijds. Financiële problemen zijn grote bronnen van stress die mensen afleiden van het maken van gezonde keuzes. Landelijk is het Nationaal Preventieakkoord gesloten, met als doel de focus te verleggen van zorg naar preventie. Het is nu aan Utrecht om zich te richten op het behoud van vitaliteit.

Het aanbieden van een gevarieerd scala aan sportactiviteiten draagt bij aan het verbeteren van de levensstijl en het verminderen van eenzaamheid onder senioren. Zij zijn vaak ook vrijwilliger bij de vereniging waar zij of hun (klein)kinderen sporten of hebben gesport.

Om deze visie te kunnen blijven uitdragen raden wij volgende bezuinigingen af:

- 8.3 *Verlenging overeenkomsten aanvullende zorg 2025*
- 8.4 *Beperken keuzevrijheid dagbestedingsvoorziening*
- 8.5 *Wet Domeinoverstijgende Samenwerking*
- 8.6 *Herinrichting Sociale Prestatie en Dagondersteuning*
- 8.7 *Toegang tot Maatschappelijke Opvang beperken*
- 9.16 *Focus enkel op één doelgroep in de bijstand*
- 9.17 *Versoberen of stoppen U-pas*
- 9.18 *Bijzondere bijstand versoberen*
- 9.20 *Terugdraaien afzien van bruteren van bijstandsvorderingen*
- 9.21 *Individuele inkomenstoelage afschaffen of versoberen*
- 11.6 *Verminderen sportstimulering*

Hoe willen wij samenwerken met de gemeente

In de komende 20 jaar neemt het aantal senioren in Utrecht aanzienlijk toe. Hun problemen zullen navenant toenemen als hier geen extra aandacht voor is en voorzieningen **niet** worden uitgebreid. De vraagstukken overschrijden de grenzen van verschillende sectoren en soms is snel handelen vereist. Dit betekent dat de gemeente flexibel moet zijn en een organisatie moet hebben waarin integraal wordt samengewerkt. Om efficiëntie te bevorderen en effectief resultaat te behalen, stellen we voor om sommige onderdelen van de gemeentelijke organisatie samen te voegen, omdat gezien onze ervaring verschillende beleidsambtenaren tegelijkertijd aan (een deel van) hetzelfde beleid werken.

Wij raden daarom deze bezuiniging aan:

- 9.22 *Dienstverleningsconcept sociaal domein*

Daarnaast moet er meer vertrouwen worden geschonken aan partners waarmee wordt samengewerkt. Het gedetailleerd controleren en verantwoording afleggen over elke kleine stap is niet meer passend bij deze tijd. In plaats daarvan moeten we elkaar ruimte geven om vanuit ieders eigen rol een bijdrage te leveren aan een leefbare stad voor jong en oud.

Het is onmogelijk om deze rol te blijven vervullen als volgende maatregel wordt doorgevoerd:

- 13.4 *Aanpassen indexering subsidies*

Voor meer informatie:

Stichting U op leeftijd
Yvon Hoogendijk, directeur
info@uopleeftijd.nl
Tel. 06-53562620

Noten:

¹ <https://utrecht-monitor.nl/bevolkingsprognose/4-bevolkingsgroei-naar-leeftijd>

² Recht op grijs, bouwen aan ouderenbeleid, Monique Verté, Jan Vrancken, Pascal De Decker & Robert Crivit (red.), 2024, isbn 978 94 6371 498 3

³ [Investeren in vitale ouderen verlicht druk op de samenleving | Nieuwsbericht | Sociaal en Cultureel Planbureau \(scp.nl\)](#)

⁴ [Dringend behoefte aan meer ouderenwoningen: 'Dreigt ook een probleem van de zorg te worden' | Binnenland | AD.nl](#)